

2009-10-29

B E S L U T

Skandinaviska Enskilda Banken AB
106 40 STOCKHOLM

FI Dnr 08-7975
Delgivning nr 2

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Särskild avgift enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

Finansinspektionens beslut

Skandinaviska Enskilda Banken AB, 502032-9081, ska, i enlighet med 6 kap. 3 a § första stycket 6 lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, betala särskild avgift med femtiotusen (50 000) kr för överträdelse av skyldigheten att anmäla ändring av sitt innehav i MSC Konsult AB till Finansinspektionen.

Hur man överklagar, se bilaga.

Ärendet

Skandinaviska Enskilda Banken AB (SEB) har den 15 april 2008 till Finansinspektionen anmält att SEB den 9 april 2008 ändrade sitt innehav i MSC Konsult AB så att innehavet kom att överstiga fem procent av samtliga aktier i bolaget. Finansinspektionen har tagit upp frågan om SEB:s anmälan har kommit in för sent och om SEB därför ska betala en särskild avgift.

SEB har anfört i huvudsak följande.

SEB anmälde SEB Trygg Life Irelands innehav fyra dagar efter transaktionsdagen, dvs. dagen efter leveransdagen.

Vid dotterbolags förvärv är inte anmälningsfristen för egna förvärv tillämplig. I stället ska 4 kap. 10 § första stycket 2 lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument (LHF) tillämpas och anmälan ska ske senast "handelsdagen efter den dag då ändringen i aktieinnehavet har skett". Detta innebär att innehavet ska anmälas senast dagen efter leveransdagen.

Någon klar vägledning till vad som avses med "den dag då ändringen i aktieinnehavet har skett" går inte att få från förarbetena. I författningskommentaren talar om sammanläggning av andra innehav än närståendes – t.ex. olika personer som avtalar om att utöva rösträtt tillsammans (se prop. 2006/07:65 s. 320). Den

kommentaren avslutas med att ”motsvarande gäller t.ex. vid sammanläggning inom en koncern”. Detta kan vid första anblicken verka betyda att tidsfristen vid sådana förvärv börjar löpa när avtalet om förvärv anses ha ingåtts enligt punkten 1. Det kan dock inte vara en riktig tolkning – i så fall skulle tidsfristen vara exakt densamma i både punkten 1 och punkten 2 i 4 kap. 10 § LHF. Utgångspunkten måste dock vara att lagstiftaren har utformat två olika regler med olika ordalydelser för att man menat att det skulle vara någon skillnad på reglerna. En rimligare tolkning är därför att lagstiftaren genom att i lagen markera att anmälningstidsfristen börjar löpa när ”ändringen i aktieinnehavet har skett” avsett den sakrättsliga äganderättsövergången och den dag då förvärvaren får rösträtten för aktierna – dvs. leveransdagen (jfr prop. 2006/07 s. 58). Att lagstiftaren haft för avsikt att införa olika regler för egna och närståendes innehav framgår tydligt av prop. 2006/07:65 s. 197 tredje stycket. Här görs en jämförelse med de regler som gäller för anmälan av närståendes innehav enligt lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument (anmälningsskyldighetslagen). Och resonemanget avslutas med att detsamma – en särregel – bör gälla vid anmälningsskyldighet av närståendes innehav enligt flaggningsreglerna. I anmälningsskyldighetslagen avses med närstående även helägda eller kontrollerade bolag (se 5 § 4 och 5) och följaktligen är dotterbolag inkluderade i resonemanget om närstående i nämnda proposition. Så även om förarbetena inte är glasklara kan de sammantaget bara tolkas så att det vid innehav via närstående, t.ex. helägda dotterbolag, gäller en annan utgångspunkt för tidsfristen (leveransdagen) än vid direktägda innehav.

Om Finansinspektionen kommer fram till att SEB:s anmälan skett för sent bör avgiften efterges helt eftersom förseelsen är både ringa och ursäktlig.

”Förändringen” i aktieinnehavet – dvs. att försäkringshavaren fört över sitt innehav till sin kapitalförsäkring – var känd redan på måndagen den 14 april 2008 genom ett pressmeddelande. Dessförinnan hade ett vanligt flaggningsmeddelande om att försäkringsinnehavaren sålt sina aktier gått ut från Finansinspektionen fredagen den 11 april 2008. Syftet med pressmeddelandet den 14 april 2008 var att komplettera den information som gått ut från Finansinspektionen med att det visserligen var en försäljning men att den skedde till försäkringshavarens egna kapitalförsäkring (signalen till marknaden hade ju varit en om han hade sålt aktierna och en helt annan när han nu i sak bara behållit dem i en annan förvaltningsform). SEB:s flaggningsmeddelande hade inte tillfört någon relevant information till marknaden om den kommit den 11 april 2008 i stället för den 16 april 2008 (då anmälan offentliggjordes). Förseelsen, oavsett tidsutdräkten, är därför att betrakta som ringa. Eftersom syftet med flaggningsreglerna är att ge investerarna information om ägarförhållandena i bolagen (se ingressats 18 i öppenhetsdirektivet och prop. 2006/07:65 s. 157) är det varken effektivt eller proportionerligt att ålägga någon en avgift när förseelsen inte på något sätt påverkat investerarnas bild av ägarförhållandena i ett bolag.

Reglerna om tidsfristen för dotterbolags innehav är utformade så att de ger intryck av att fristen börjar räknas vid leverans av aktierna. I avsaknad av klagö-

rande förarbetsuttalanden och vägledningsdokument från Finansinspektionen var det ursäktligt av SEB att tolka tidsfristen på detta sätt.

SEB har skapat ett elektroniskt system för att samla ihop aktieinnehav i koncernen för flaggningsändamål. Detta system fungerar väl och innehaven rapporteras i detta system dagen efter handelsdagen varpå ändringsanmälningar skickas till Finansinspektionen och behöriga myndigheter i andra länder. SEB har lagt ned mycket möda på att efterleva flaggningsreglerna trots att SEB tycker att reglerna i sig numera inte är ändamålsenliga. I just detta fall öppnades dock försäkringen samtidigt som transaktionen genomfördes. Dagen efter handelsdagen, torsdagen den 10 april 2008, kunde innehavet inte kopplas till någon enskild försäkring. Detta berodde på ett handläggningsmisstag – försäkringen lades inte in i systemet tillräckligt snabbt. Först på måndagen den 14 april 2008 kunde innehavet kopplas till en försäkring och det framgick i flaggningssystemet att innehavet tillhörde SEB Trygglife Ireland. Det har således varit fråga om ett enskilt misstag i en annars väl fungerande rutin.

Dessa omständigheter; att informationen om SEB:s innehav saknat betydelse för marknaden, att reglerna om tidsfrister är oklara och att det varit fråga om ett enskilt misstag, inte någon systematisk brist, bör enligt SEB:s mening leda till att avgiften efterges.

Tillämpliga bestämmelser

I LHF stadgas bl.a. följande.

Enligt 4 kap. 3 § ska den som innehar aktier (den anmälningsskyldige) under de förutsättningar som anges i 5 § skriftligen anmäla en ändring av innehavet till aktiebolaget och Finansinspektionen.

Av 4 kap. 1 § första stycket framgår att skyldigheten att anmäla en ändring av innehavet tillämpas i fråga om aktier utgivna av ett svenskt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad.

Enligt 4 kap. 5 § första stycket ska en ändring av ett innehav anmälas om ändringen medför att den andel av samtliga aktier i bolaget eller av röstetalet för samtliga aktier i bolaget som innehavet motsvarar

1. uppnår eller överstiger någon av gränserna 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50, 66 2/3 och 90 procent, eller
2. går ned under någon av gränserna i 1.

Enligt 4 kap. 4 § första stycket ska vid tillämpningen av 5 § till den anmälningsskyldiges innehav räknas aktier som denne innehar i eget namn och för egen räkning eller i eget namn för någon annans räkning. Av andra stycket 3 samma paragraf följer att till den anmälningsskyldiges innehav även ska räknas sådana aktier som innehas av ett dotterföretag till den anmälningsskyldige.

I 4 kap. 10 § första stycket 2 stadgas att en anmälan enligt 3 § ska ha kommit in till bolaget och Finansinspektionen senast, i de fall som avses i 4 § andra stycket 1–8, handelsdagen efter den dag då ändringen i aktieinnehavet har skett.

Enligt 6 kap. 3 a § första stycket 6 ska Finansinspektionen besluta att en särskild avgift ska tas ut av den som inte i rätt tid fullgör skyldigheten att göra anmälan till aktiebolaget och Finansinspektionen enligt 4 kap. 3 §.

Av 6 kap. 3 a § andra stycket 2 framgår att den särskilda avgiften vara lägst 15 000 kr och högst 5 miljoner kr.

Enligt 6 kap. 3 c § får den särskilda avgiften efterges helt eller delvis om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl.

Finansinspektionens bedömning

MSC Konsult AB är ett svenskt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad.

I ärendet har framkommit att SEB den 9 april 2008 ändrade sitt innehav i MSC Konsult AB så att innehavet kom överstiga fem procent av samtliga aktier i bolaget. Ändringen i SEB:s innehav uppkom på grund av att SEB:s dotterföretag, SEB Trygg Life Ireland, hade förvärvat aktier. SEB anmälde tisdagen den 15 april 2008 till Finansinspektionen att SEB hade ändrat sitt indirekta innehav av aktier i MSC Konsult AB. Den första frågan som Finansinspektionen har att ta ställning till är huruvida SEB:s anmälan gjorts för sent och om det därmed föreligger förutsättningar för att ta ut en särskild avgift enligt LHF.

Av bestämmelserna i LHF följer att ett bolag är anmälningsskyldigt för aktier som innehas av ett dotterföretag. När en förändring i ett dotterföretags innehav består i att dotterföretag förvärvar aktier ska en anmälan ha kommit in till Finansinspektionen senast handelsdagen efter den dag då ändringen i aktieinnehavet har skett. SEB gör i ärendet gällande att en ändring i aktieinnehavet i nu aktuell situation sker när den sakrättsliga äganderättsövergången har skett och då förvärvaren har erhållit rösträtten för aktierna. Den avgörande tidpunkten för när tidsfristen börjar löpa skulle därmed vara leveransdagen i stället för när avtal om förvärv eller överlåtelse har ingåtts. Till stöd för sin ståndpunkt hänvisar SEB till de olika formuleringarna i 4 kap. 10 § första stycket 1 respektive 2 LHF.

Mot bakgrund av lagtextens lydelse och vad som anges i författningskommentaren till 4 kap. 10 § LHF (prop. 2006/07:65 s 319 f.), finner Finansinspektionen att tidsfristen för SEB:s anmälan började löpa dagen då avtal om förvärv eller överlåtelse hade ingåtts, dvs. den 9 april 2008. Den i ärendet aktuella anmälan skulle därmed ha kommit in till Finansinspektionen senast den 10 april 2008. SEB:s anmälan kom in till Finansinspektionen den 15 april 2008 och SEB har således inte fullgjort sin skyldighet att i rätt tid göra anmälan. Det föreligger därmed grund för att påföra SEB en särskild avgift.

Finansinspektionen får besluta att särskild avgift ska utgå med lägst 15 000 kr och högst 5 miljoner kr. Var avgiften ska hamna inom intervallet bör främst avgöras av hur allvarlig överträdelsen är i det enskilda fallet (prop. 2006/07:65 s. 329). Enligt Finansinspektionens mening är det lämpligt att till grund för beräkningen av särskild avgift lägga dels marknadsvärdet (börsvärdet) på den emittent vars aktier en flaggning avser, dels hur lång förseningen är. För denna beräkning tillämpar Finansinspektionen som utgångspunkt en beloppsmässig schablontabell; Finansinspektionens *Riktlinjer för bestämmande av särskild avgift för överträdelser av 4 kap. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument (flaggningsbestämmelser)*, daterade den 30 juni 2008. Den 9 april 2008 uppgick MSC Konsult AB:s marknadsvärde till drygt 4 miljoner euro. SEB:s anmälan till Finansinspektionen är försenad med tre handelsdagar. Om nämnda schablontabell tillämpades skulle avgiften därför bestämmas till 200 000 kr. Av Finansinspektionens riktlinjer framgår dock att tabellen ska användas som utgångspunkt vid bedömningen av avgiftens storlek och en bedömning måste därför ske utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet. Fråga uppkommer således om det i förevarande ärende finns anledning att göra avsteg från schablontabellen.

I nu aktuellt fall har SEB uppgett att man har skapat ett elektroniskt system för att samla ihop aktieinnehav i koncernen för flaggningsändamål i syfte att kunna rapportera in förändringar i innehav dagen efter handelsdagen. SEB har vidare uppgett att en kapitalförsäkring hade öppnats på handelsdagen vilket medförde att systemet inte kunde koppla innehavet till en enskild försäkring på grund av ett handläggningsmisstag. Detta förhållande innebar att anmälan inte kunde genomföras i rätt tid. Finansinspektionen har inte anledning att ifrågasätta SEB:s uppgifter. Det får antas att inrättandet av dylika system och handläggningsrutiner för flaggningsändamål hos större finansiella koncerner med stor mängd innehav är ett ändamålsenligt sätt att tillgodose att efterlevandet av flaggningsreglerna. Det får också förutsättas att brister i sådana system kan förekomma eller att handläggningsmisstag kan medföra att systemet inte fungerar samt att SEB vidtar åtgärder för att rätta till bristen. Det föreligger därför skäl för Finansinspektionen att göra avsteg från schablontabellen och bestämma en lägre avgift. Samtidigt anser Finansinspektionen att det bör finnas fog för att skärpa avgiften vid upprepade överträdelser av anmälningskyldigheten, exempelvis på grund av att brister i dylika system och handhavanderutiner inte åtgärdas. I förevarande fall bör avgiften därför bestämmas till 50 000 kr.

Finansinspektionen övergår nu till frågan huruvida den särskilda avgiften, av någon anledning som anges i 6 kap. 3 c § LHF, ska efterges helt eller delvis. När det gäller denna bestämmelse uttalas i författningskommentaren (prop. 2004/05:158 s 194) bl.a. att bedömningen bör utgå från omfattningen av överträdelsen i det enskilda fallet och att det därvid bör beaktas både vilken bestämmelse som har överträtts och i vilken grad så har skett. Beträffande särskilda skäl anges att främst förmildrande omständigheter i de enskilda fallen bör beaktas. Här bör i första hand avses sådana fall där avgiften slår hårt mot den enskilde. Av förarbetena till LHF framgår även att vid bedömningen av om särskild avgift ska sättas ned, bör kunna beaktas om den berörde är en person som har insyns-

ställning och för samma transaktion påförs särskild avgift enligt lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument. Vidare bör vissa typer av överträdelser kunna bedömas lindrigare än andra, t.ex. de fall där det handlar om överträdelse av bestämmelserna om flaggning efter ett offentliggörande av bolagshändelser (prop. 2006/07:65 s. 242).

Finansinspektionen finner, med hänsyn till förseningens längd om tre handelsdagar, att överträdelserna inte kan anses som ringa.

SEB har uppgett att ett flaggningsmeddelande om att en viss försäkringsinnehavare sålt sina aktier – och därmed gått ner under ett flaggningspliktigt gränsvärde i MSC Konsult AB – offentliggjordes fredagen den 11 april 2008 och att ett kompletterande pressmeddelande offentliggjordes den 14 april 2008. Finansinspektionen anser inte att de av SEB återopade meddelandena innebär att SEB:s anmälningsskyldighet fullgjorts i rätt tid. Inget av dessa meddelanden innehåller heller någon uppgift om att SEB överstigit femprocentsgränsen i MSC Konsult AB den 9 april 2008. Att de ifrågakvarande meddelandena offentliggjordes den 11 april respektive den 14 april 2009 har därmed inte medfört att SEB:s anmälan var överflödig. Finansinspektionen noterar att det i LHF finns en föreskriven skyldighet för personer med ett större aktieinnehav att göra en flaggningsanmälan till inspektionen och bolaget när innehavet passerar en flaggningspliktig gräns. Vidare ska Finansinspektionen enligt LHF offentliggöra uppgifterna i en sådan anmälan. Den lagstadgade tidsfrist som gäller för anmälan respektive offentliggörande är endast en handelsdag. Dessa omständigheter visar att lagstiftarens bedömning är att flaggningsmeddelanden innehåller betydelsefull information och att det är av stor vikt att denna når ut till marknaden inom den utsatta tidsfristen. Vad SEB har anfört, om att informationen i SEB:s anmälan saknat betydelse för marknaden, medför därför inte att överträdelserna framstår som ringa eller ursäktliga.

SEB har bl.a. anfört att den bestämmelse som anger inom vilka tidsfrister som den anmälningsskyldiga anmälan måste ha kommit in till bolaget och Finansinspektionen, dvs. 4 kap. 10 § LHF, är oklar. Därmed var det enligt SEB ursäktligt att tolka bestämmelsen som att anmälan ska ske senast dagen efter leveransdagen. Av prop. 2004/05:158 s. 194 framgår att avgiften bör kunna sättas ned eller efterges om det exempelvis rör sig om svårare bedömningar av tillämpligheten av vissa bestämmelser i LHF. I förevarande fall har det dock enligt Finansinspektionens mening inte varit fråga om någon svårtolkad bestämmelse. Lagtextens utformning i 4 kap. 10 § LHF – särskilt om den läses tillsammans med författningskommentaren (prop. 2006/07:65 s. 319 f.) – ger tydligt vid handen att tidsfristen för SEB:s anmälan började löpa dagen då avtal om förvärv eller överlåtelse hade ingåtts, dvs. den 9 april 2008. Vad SEB har anfört i denna del medför därför inte heller att överträdelserna framstår som ursäktliga. Inte heller vad SEB har anfört om ursäktlighet på grund av att det rört sig om ett enskilt misstag föranleder enligt Finansinspektionens bedömning att överträdelserna framstår som ursäktliga.

Enligt Finansinspektionens mening har det heller inte framkommit några omständigheter som medför att särskilda skäl för eftergift föreligger. Det finns därmed inte skäl att efterge den särskilda avgiften.

Avgiften ska fastställas till skäliga 50 000 kr.

Finansinspektionen kommer att fakturera avgiften efter det att beslutet har vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Mattias Anjou
Enhetschef

Kristoffer Rosell
Jurist
08-787 83 10

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL LÄNSRÄTTEN

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det. Skriv i så fall till Länsrätten, men sänd in skrivelsen till:
Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 STOCKHOLM.

Ange i er skrivelse ärendets nummer, vilket beslut ni överklagar, den ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet skall ändras. Underteckna skrivelsen och ange namn och adress.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fick detta beslut. Om överklagandet kommer senare får det inte prövas.

Finansinspektionen sänder överklagandet till Länsrätten i Stockholm för prövning, om Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.